

(Kort bemærkning).

Inger Harms (SF):

Det var hr. Arne Bjerregaard, der spurgte mig, hvad miljørigtigt landbrug var, og jeg har fået kigget efter i manuskriptet til min tale, og jeg kan ikke se, jeg har brugt det udtryk, men jeg vil da gerne forklare, hvad jeg mener med udtrykket. Det er i øvrigt noget, man kan holde timelange foredrag om.

Men så kort som muligt tror jeg, det kan defineres sådan, at miljørigtigt landbrug er landbrug, der ikke gør jorden mere strukturfattig, men bevarer jorden til generationer fremover. Men det har selvfølgelig også med meget andet at gøre. Det har også noget med kvaliteten på de fødevarer, der produceres, at gøre. Det har noget med unødvendig brug af medicin og sprøjtemidler at gøre, og endelig har det vel også noget med landmandens eget arbejdsmiljø at gøre. Så har det noget med husdyrenes forhold at gøre, for selv om vi ender med at skulle æde de husdyr, som vi har stående, og som indbringer valuta til landmændene, så skylder vi dog trods alt husdyrene, at de bliver behandlet ordentligt, mens vi har dem. Alt det mener jeg er miljørigtigt landbrug.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgård (VS):

Det forekommer mig egentlig lidt underligt, at både landbrugsministeren og hr. Arne Bjerregaard kokser sådan rundt i de her begreber. Den landbrugsmæssige definition af marginaljord er selvfølgelig rent driftsøkonomisk, men den er jo ikke frit i luften svævende. Det kommer jo an på, hvad det er for nogle tilskud, man poster ind i hvilken type produktion. Det er den afhængig af, og så er den selvfølgelig afhængig af markedsforhold, hvad for nogle redskaber man bruger, hvad man har givet for jorden osv. Men den må da vel for pokker på et eller andet sted ligge i det, landbrugsministeren selv har fået embedsmændene til at skrive i bemærkningerne, for der står jo »marginaljord« adskillige gange.

Den miljømæssige definition kan man jo ikke sætte kroner og øre på, og det, der bekymrer os, er, at den slet kommer ind i billedet, fordi der ikke kan sættes kroner og øre på den. Man kunne sige, at det er dette, at

man ud fra nogle interesser i at opretholde et varieret landskab, i at sørge for en alsidig fuglebestand, en alsidig dyrestand, en alsidig plantebestand, at sikre, at vi undgår en forurening af vores vandløb osv., er nødt til at have nogle beskyttede zoner – og nogle sammenhængende zoner, vel at mærke. I øvrigt også af hensyn til, at en stor del af befolkningen bor i byer, således at det er meget vanskeligt for den at have en tilknytning til en varieret natur, fordi landskaberne måske ligger i en helt anden landsdel end dér, hvor de bor. Derfor får bybefolkningen et mere og mere fremmedgjort forhold til naturen.

Men det er selvfølgelig ikke så let at stille op, fordi der ikke kan sættes kroner og øre på det. Man dør jo ikke umiddelbart af ikke at gå rundt i et par pæne bakker, vel? Men det giver jo en lidt ringere kvalitet i den livsopfattelse, hvis man kan kalde det sådan, man har til daglig, en lidt ringere livskvalitet.

Vores bekymring går selvfølgelig på, at det er økonomien, der ene og alene kommer til at bestemme, hvad det er for nogle områder vi skal have en eller anden permanent naturbevarelse på. Det, man i 1805 besluttede skulle være fredskov, det skal sikres som skov.

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Det kan altid være vanskeligt at bevæge sig ud med miljøfolket. Jeg overværede såmænd, hr. Leif Hermann, debatten om marginaljorden og krummede tæerne. Men når man bruger udtrykket marginaljord, så er det da i forhold til det driftsmæssige. Det kan da ikke være marginal til noget andet.

Så vil hr. Leif Hermann sige: ja men vi ser på disse marginaljorder i en bestemt situation; vi tager dem ind og planter skov eller andet, hede, haver, eller hvad man nu vil lade vokse på dem. Og så siger man, at det kommer ind i en statisk periode, for så vil man selvfølgelig ikke have det tilbage igen. Ja men så har det ikke længere noget med marginaljord at gøre. Så er det et naturområde – eller et skabt kulturområde, rettere sagt. Fru Anne Grete Holmsgård ryster på hovedet, men det må da være den rigtige måde at definere det på; det andet er det rene vrøvl.

Så siger fru Anne Grete Holmsgård, at vi må se på marginaljorden ud fra miljømæssige